

יחסי צבא-חברה בישראל בעת "חרבות ברזל"

ממצאי סקר, 28 אוקטובר 2023

מחקר זה נערך על ידי חברי האגודה:
פרופסור עוזי בן-שלום וד"ר איתמר ריקובר

פתיח כללי

ממצאי הסקר נעשו בהזמנת יו"ר האגודה ונותחו על ידי הח"מ. ממצאי הסקר **אינם שונים משמעותית** מסקרי עמדות נוספים הנערכים באופן תדיר על ידי מגוון מכוני מחקר וגופים ממסדיים.

לצד האמון הברור בכוחות הביטחון עולה חוסר אמון מוחלט במערכת הפוליטית ויש בכך כדי להעיב על כושרו של הציבור לשאת את מחיר ההקרבה הנדרש כדי להשיג את יעדי המלחמה. ייתר על כן, חילוקי הדעות בתחום הפוליטי המאפיינים את החברה הישראלית בתקופה הנוכחית – אשר הבשילו לשיא במהלך החקיקה המשפטית - מעצבים חלק ניכר מהבנת מצב המלחמה.

המידע שמוצג כאן תיאורי בלבד ונפיץ בהקדם ניתוח מתקדם ומעמיק יותר.

מטרה: תמונת מצב לגבי תפיסות הציבור בעת "חרבות ברזל".

שיטה:

- **סקר מקוון** בקרב מדגם מקרי ומייצג של תושבי ישראל המתגוררים בישובים יהודיים. הנתונים נאספו, ע"פ הזמנת יו"ר האגודה, ע"י חברת "מידע שיווקי" (CI).
- **שיטת איסוף:** פאנל מקוון.
- **מדגם:** נאספו 512 ראיונות. טעות הדגימה המרבית: $\pm 4.5\%$. הנתונים שוקללו לפי זיקה לדת.
- **מועד איסוף:** הנתונים נאספו בין 26-28.10.23, בעת מלחמת חרבות ברזל, והושאו במקומות שאפשר לסקר שנערך באוגוסט 2023.

ממצאים מרכזיים

המלחמה משפיעה על רוב האזרחים, במקום האישי ביותר:

- רוב אזרחי ישראל היהודים (כ-70%) פגשו את משמעויות המלחמה באופן האישי ביותר (מכירים נפגעים, בן משפחה \ הם בעצמם גויסו, עזבו זמנית את מקום מגוריהם, אין הבדל לפי עמדה פוליטית, חרדים מעט פחות).
- מגויסות גבוהה: 50% מתנדבים או התנדבו לפחות פעם אחת (אילו שאינם פעילים או מגויסים פגיעים יותר).

תחושות קשות גם בשבוע הרביעי של המלחמה:

- מעוררת תחושות קשות בעיקר אי ודאות, תסכול, כעס ורצון לנקמה. הרבה פחות מכך – רגשות מעצימים.
- 85% סבורים שיש מצב חירום לאומי (לא בטוח שהציבור ער להבחנה המקצועית בין מצב חירום לבין מצב חירום קיומי).

חטופים: נראה כי האמון ביכולת להגיע לשחרור החטופים רק באמצעות מו"מ כעת – אינו גבוה:

- הרוב (כ-70% סבורים) כי יש לנהל את המלחמה גם כאשר יש חטופים.
- כמחצית מאמינים שאפשר להחזיר חטופים רק באמצעות מלחמה קשה.

אמון גבוה בצה"ל, שיפור באמון במשטרה, אין אמון בממשלה:

- אמון גבוה בצה"ל (80%), נמוך אך במעט מזה שנמדד באוגוסט, אמון גבוה בקרב כל הקבוצות שנבדקו).
 - עלייה ניכרת באמון במשטרה (60%).
 - אמון אפסי בממשלה (16%), כשני שלישי סבורים ששרי הממשלה צריכים להתפטר), אמון נמוך גם בקרב רוב מצביעי הימין (26%) וחרדים (28%).
- התמיכה בחקיקה המשפטית לא השתנתה באופן ניכר (הצטמצמה מעט), אך הרוב סבורים שהדיון בנושא השפיע לרעה על ההרתעה הישראלית.**
- יותר מתנגדים מתומכים, יותר מתנגדים בהשוואה לאוגוסט (41% מול 37%).
 - יותר מ-70% סבורים כי הדיון בחקיקה פגע בהרתעה הישראלית (אין הבדלים ניכרים לפי עמדה פוליטית או זיקה לדת).

ממצאים מרכזיים

מבינים את הצורך להשקיע בביטחון:

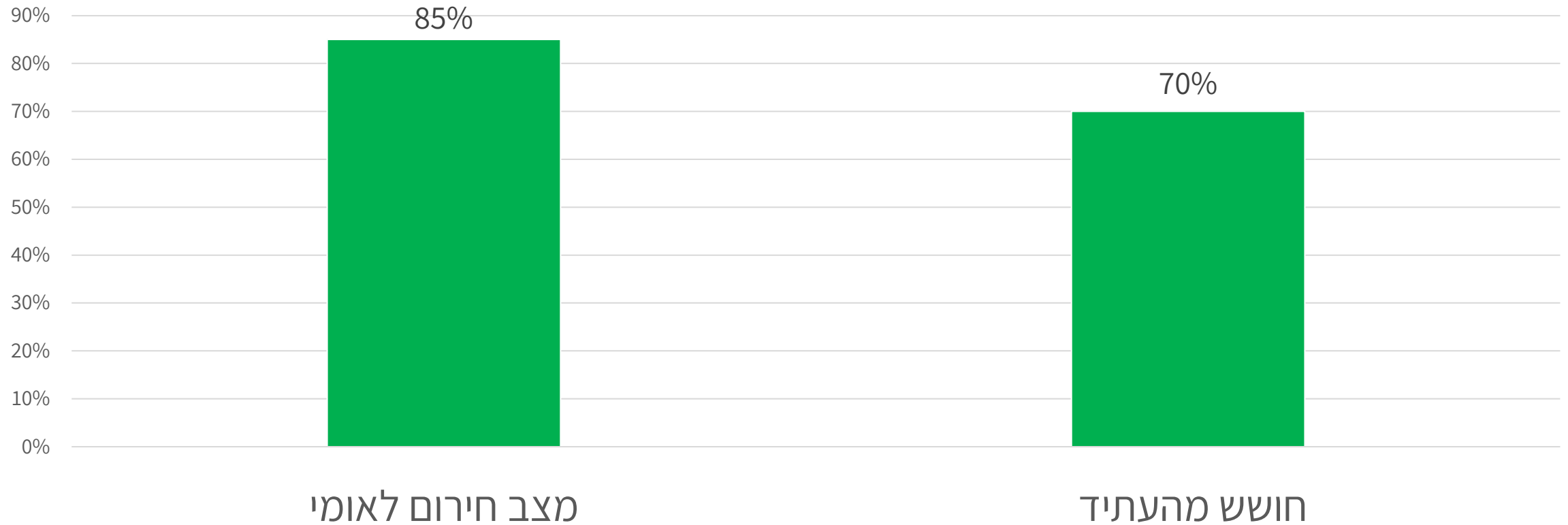
- העמדות כלפי השירות בצה"ל חיוביות מאוד ומבטאות מסורת ישראלית שלא תשתנה בנקל.
- מתחזקת עוד יותר ההבנה (המוכרת גם מהעבר) שיש צורך להשקיע בביטחון המדינה ושללא מערכת ביטחון חזקה - ישראל לא תשרוד.

מלחמת "חרבות ברזל"

בעיני אזרחי ישראל: 28.10

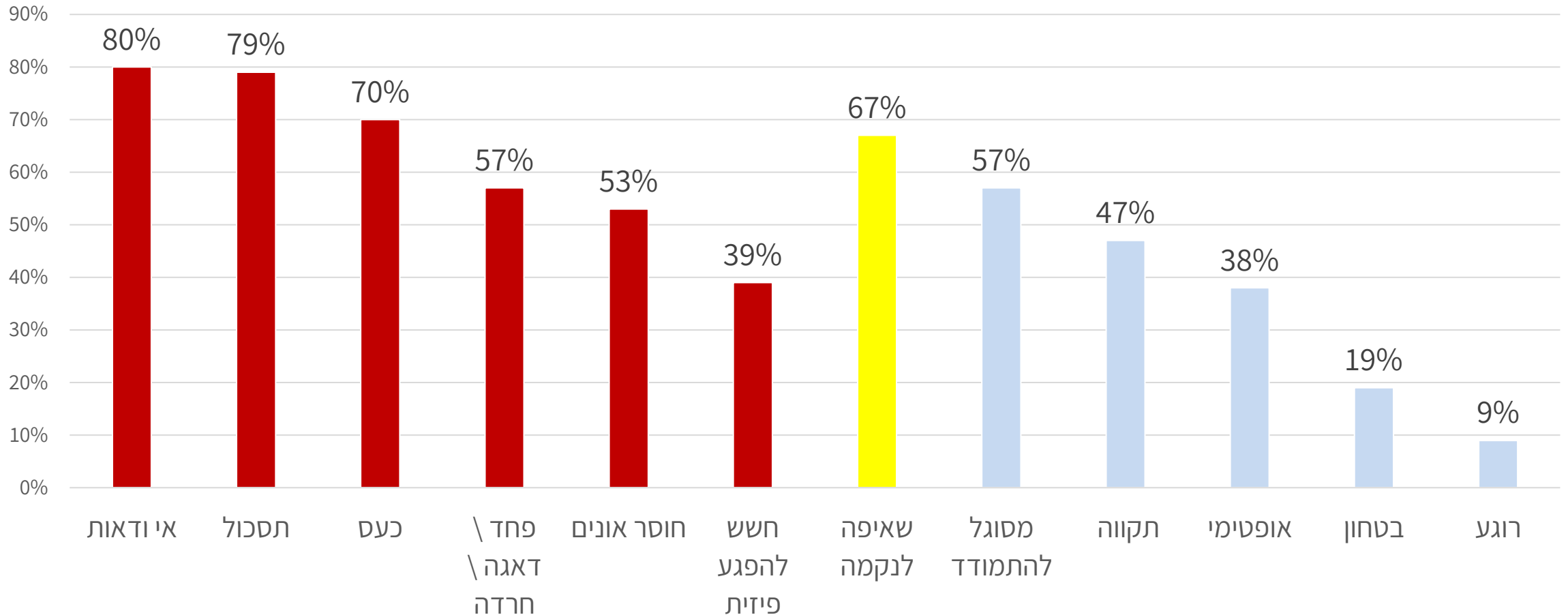
תחושות בעת המלחמה

(אחוז המשייבים בקטגוריות החיוביות, 28 באוקטובר)

תחושות בעת המלחמה

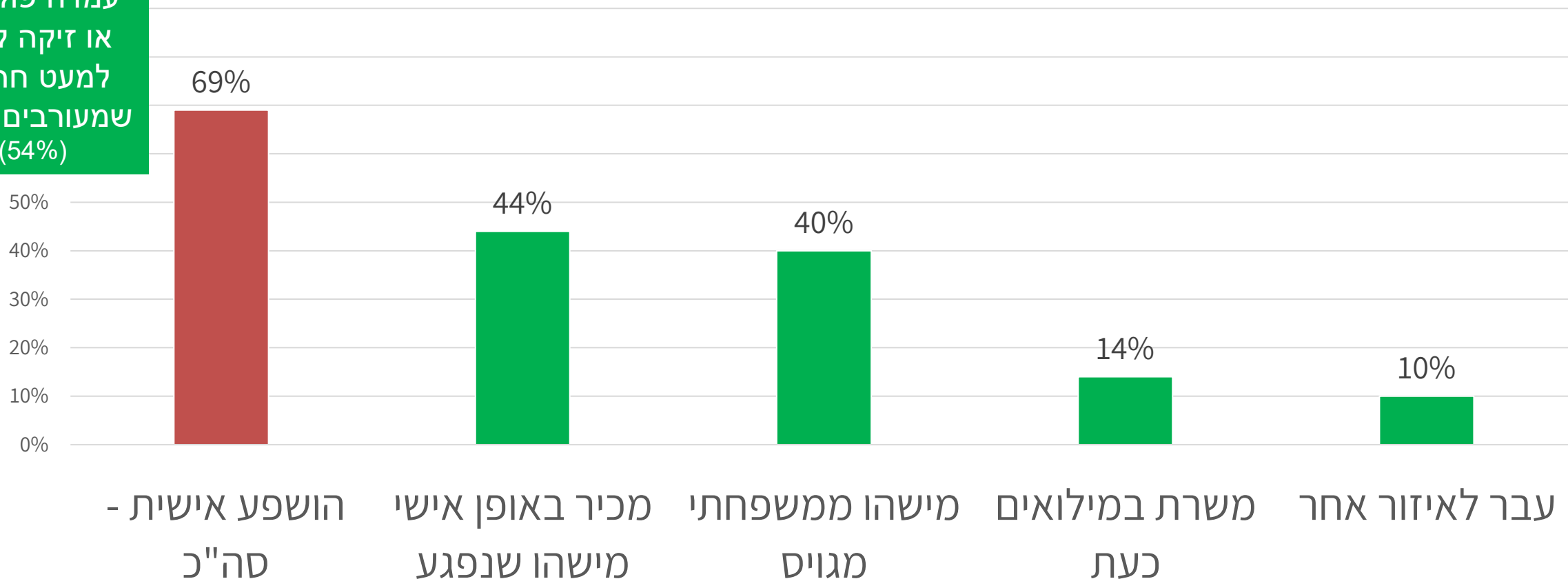
(ברמת הפרט, אחוז המשיבים בקטגוריות החיוביות, 28 באוקטובר)

מעורבות אישית באירועים

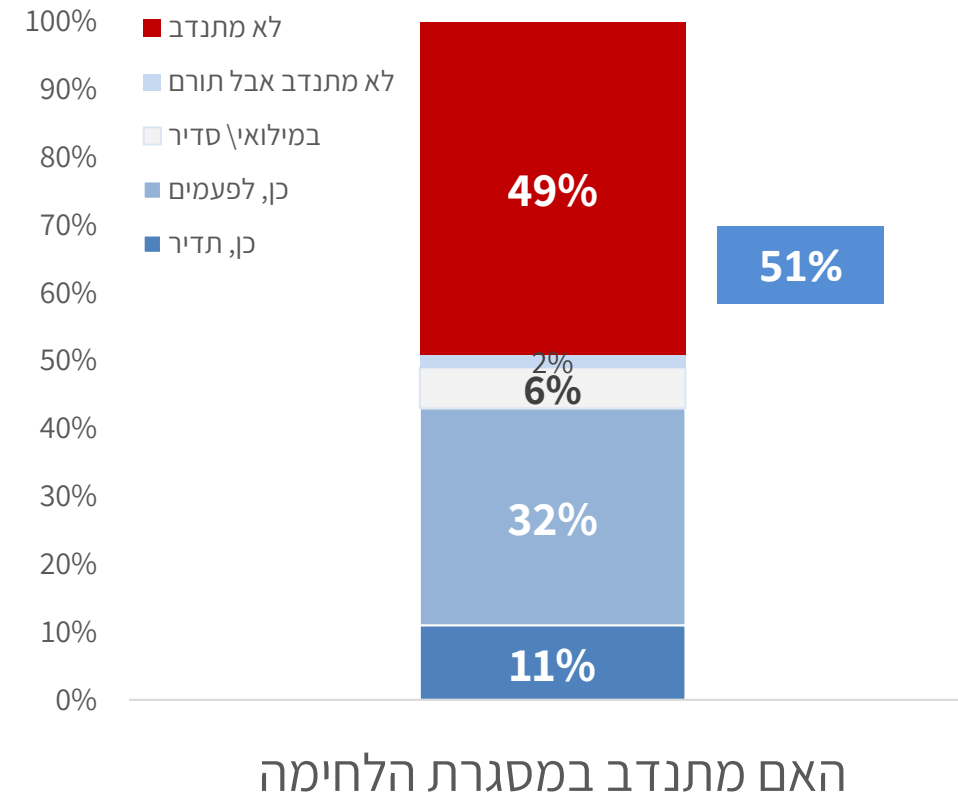
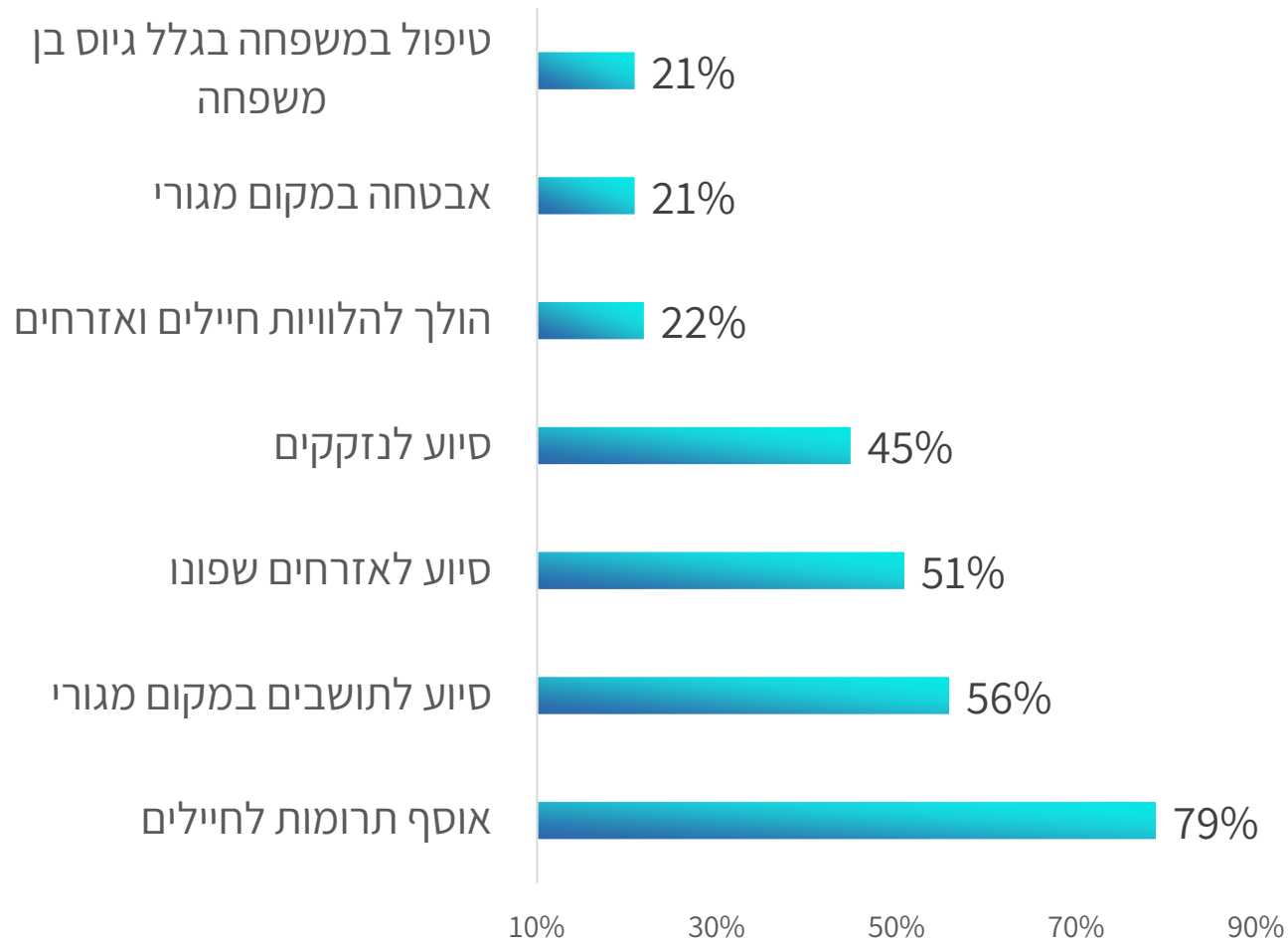
(אחוז המשיבים בקטגוריות החיוביות, 28 באוקטובר)

אין הבדל לפי
עמדה פוליטית
או זיקה לדת,
למעט חרדים
שמעורבים פחות
(54%).

מעורבות אזרחית

סוג ההתנדבות, בקרב המתנדבים (n=232):

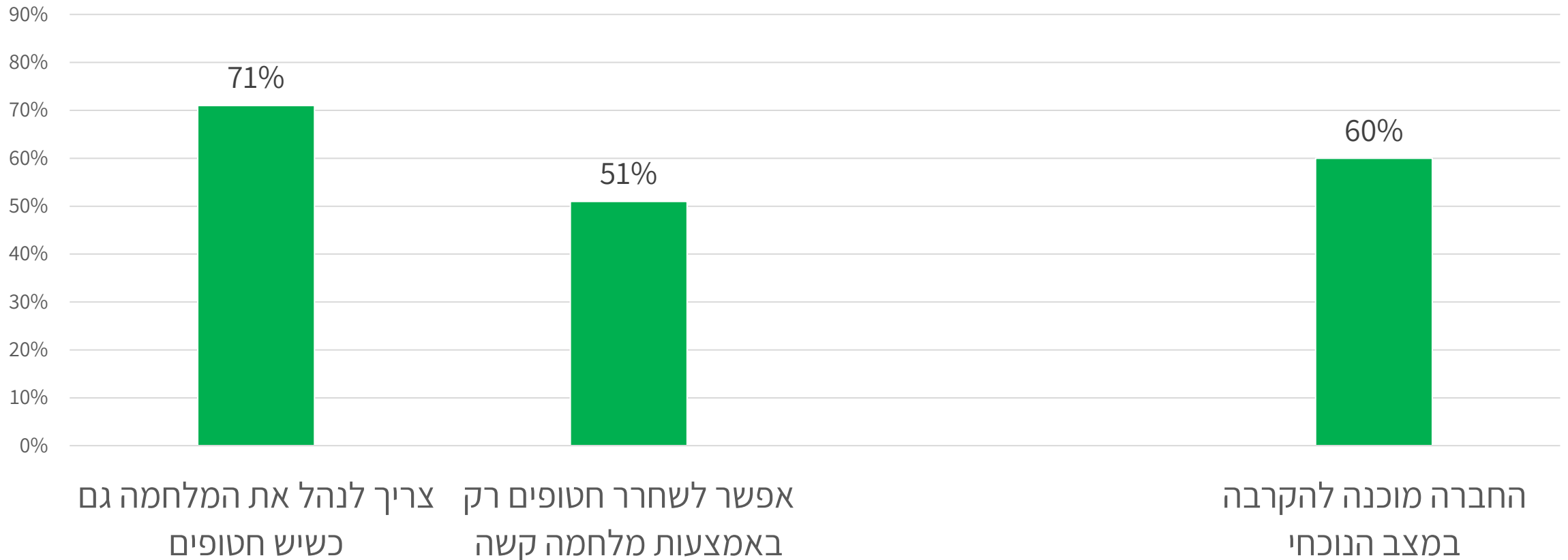

עמדות כלפי נושאים

הקשורים למלחמה

(אחוז המשיבים בקטגוריות החיוביות, 28 באוקטובר)

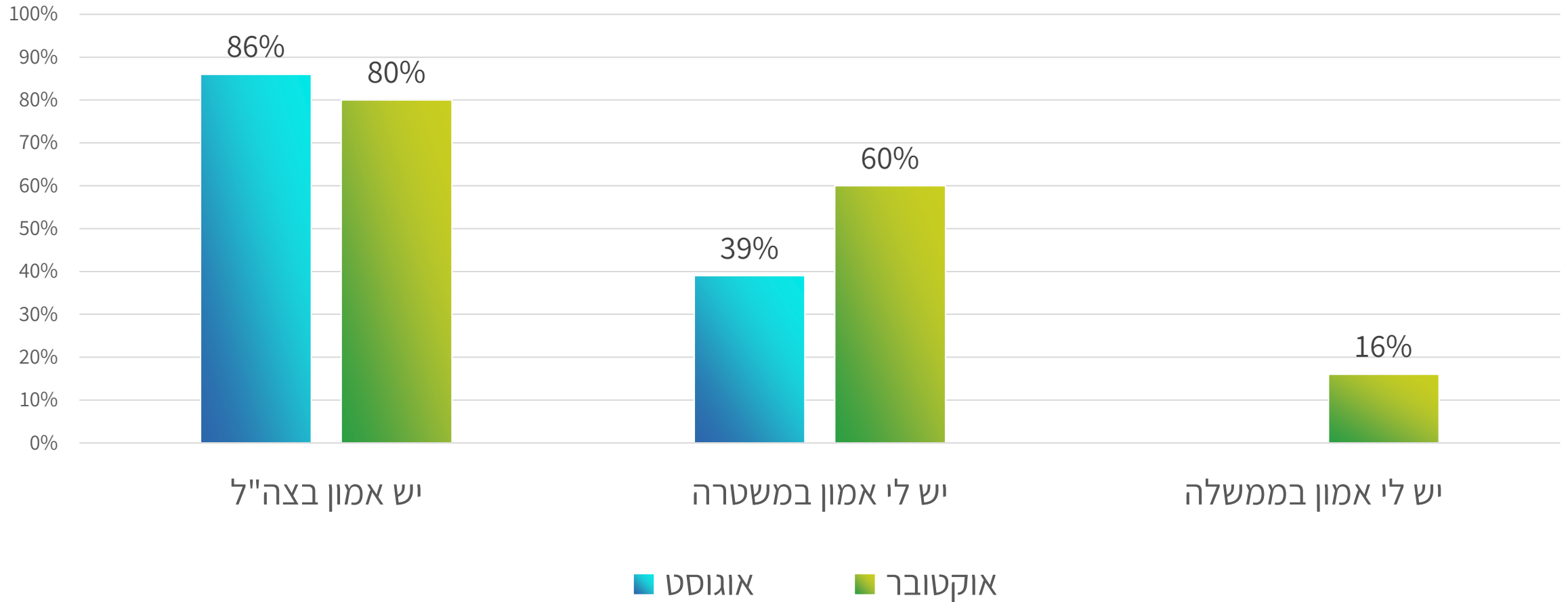
אנשי שמאל (51%)
וחרדים (62%)
פחות מסכימים.

עמדות כלפי צה"ל והמשטרה

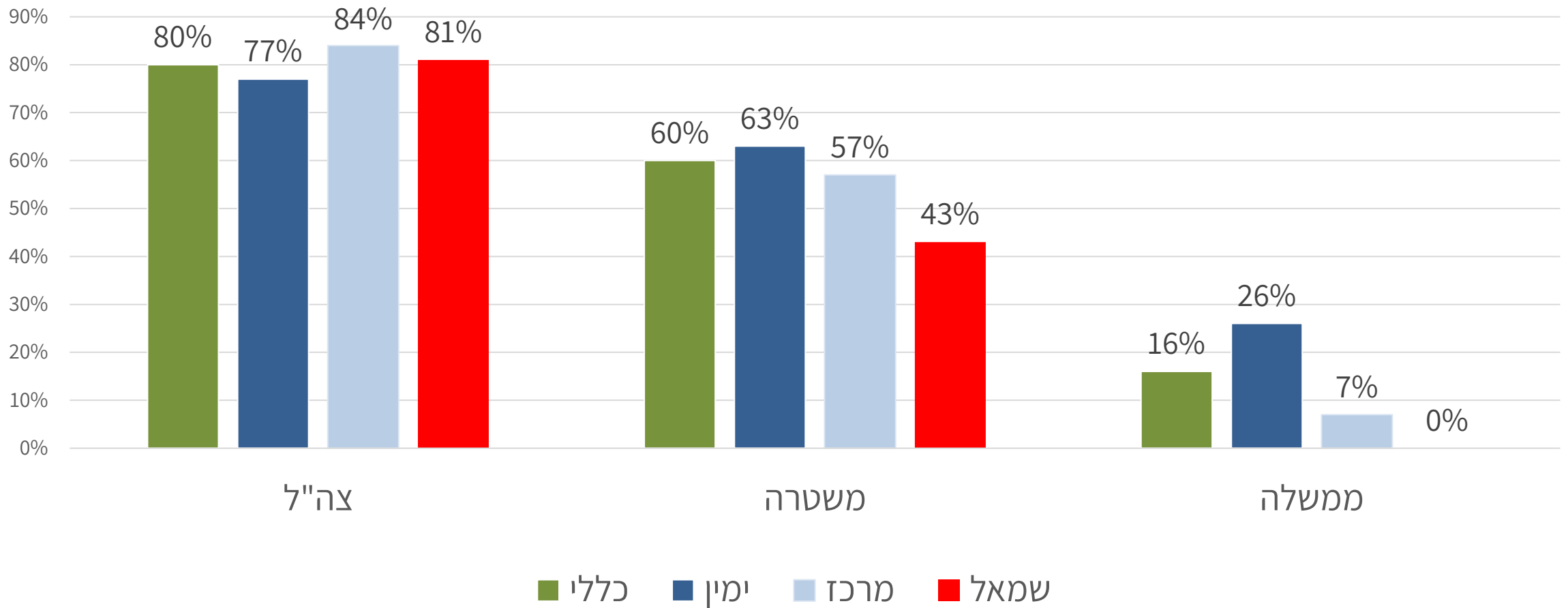
אמון במוסדות

(אחוז המשיבים בקטגוריות החיוביות)

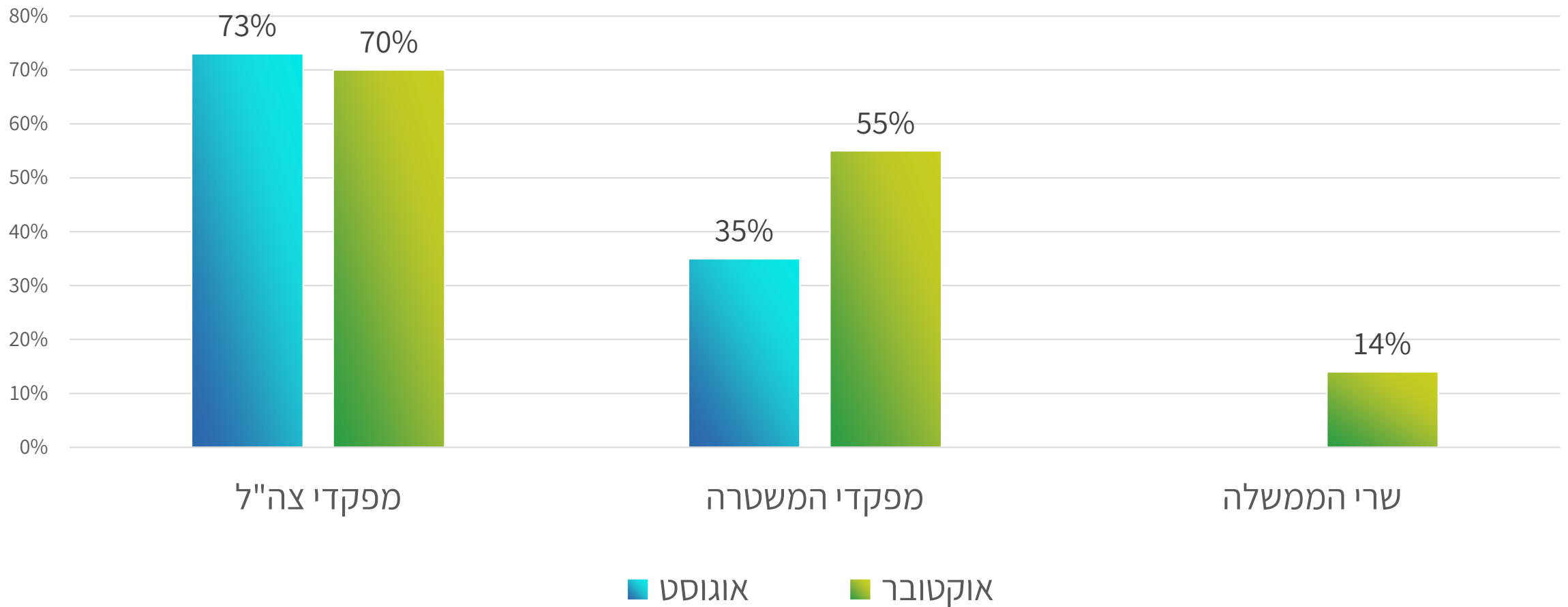
אמון במוסדות

(לפי עמדה פוליטית, אחוז המשיבים בקטגוריות החיוביות)

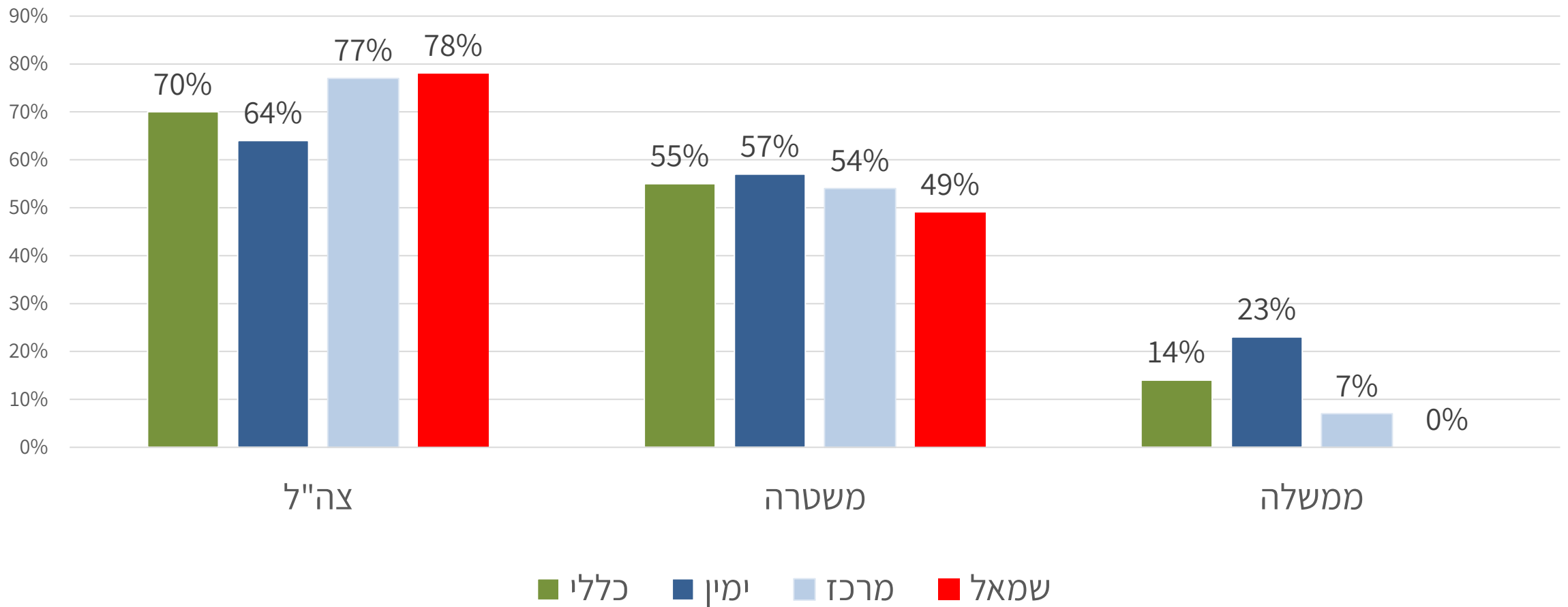
אמון בשיקול הדעת בכירים

(אחוז המשיבים בקטגוריות החיוביות)

אמון בשיקול דעת בכירים

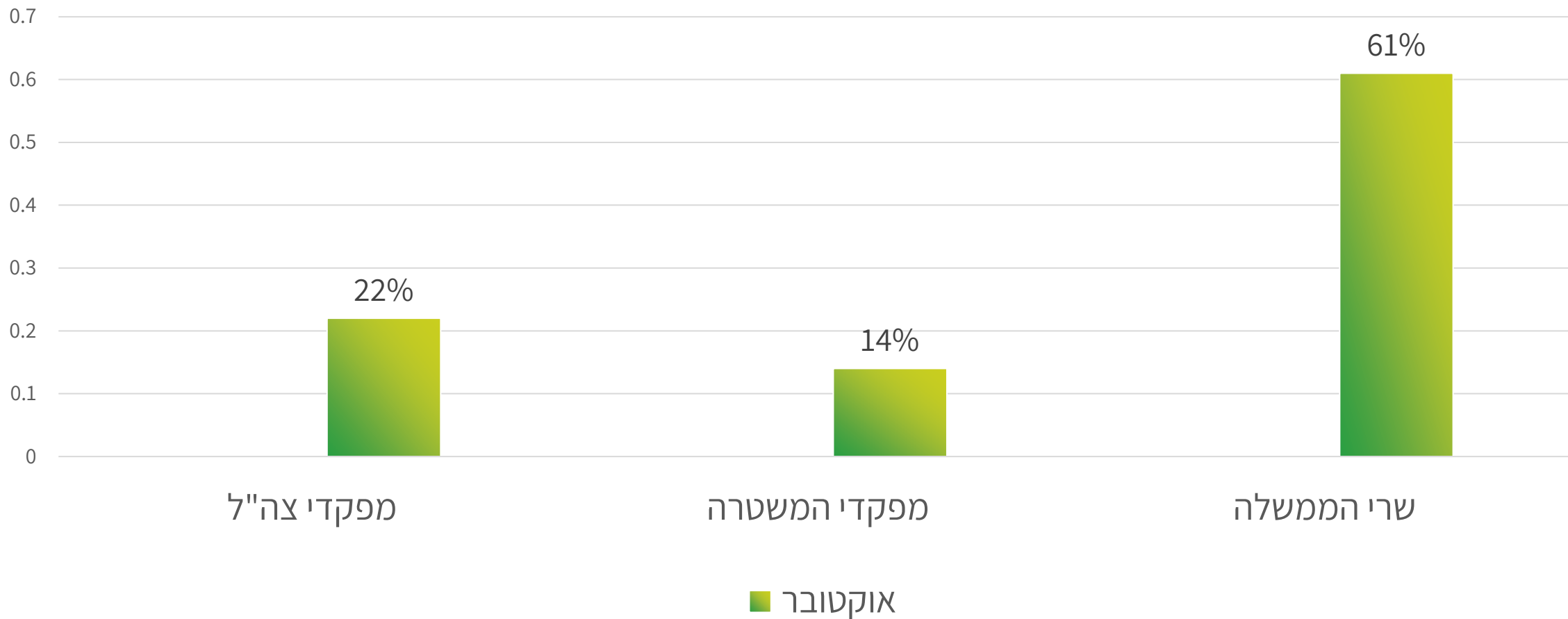
(לפי עמדה פוליטית, אחוז המשיבים בקטגוריות החיוביות)

אמון בשיקול הדעת בכירים

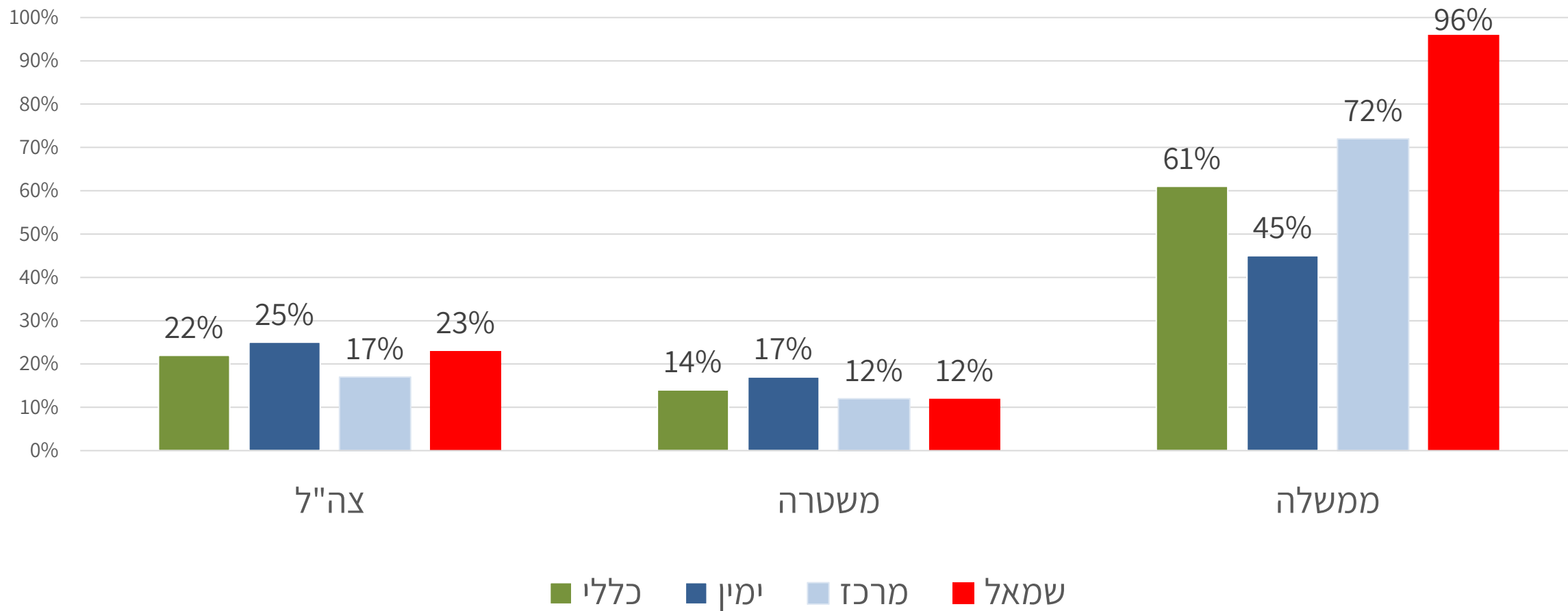
(האם אמורים להתפטר כעת? אחוז המשיבים בקטגוריות החיוביות)

אמון בשיקול דעת בכירים

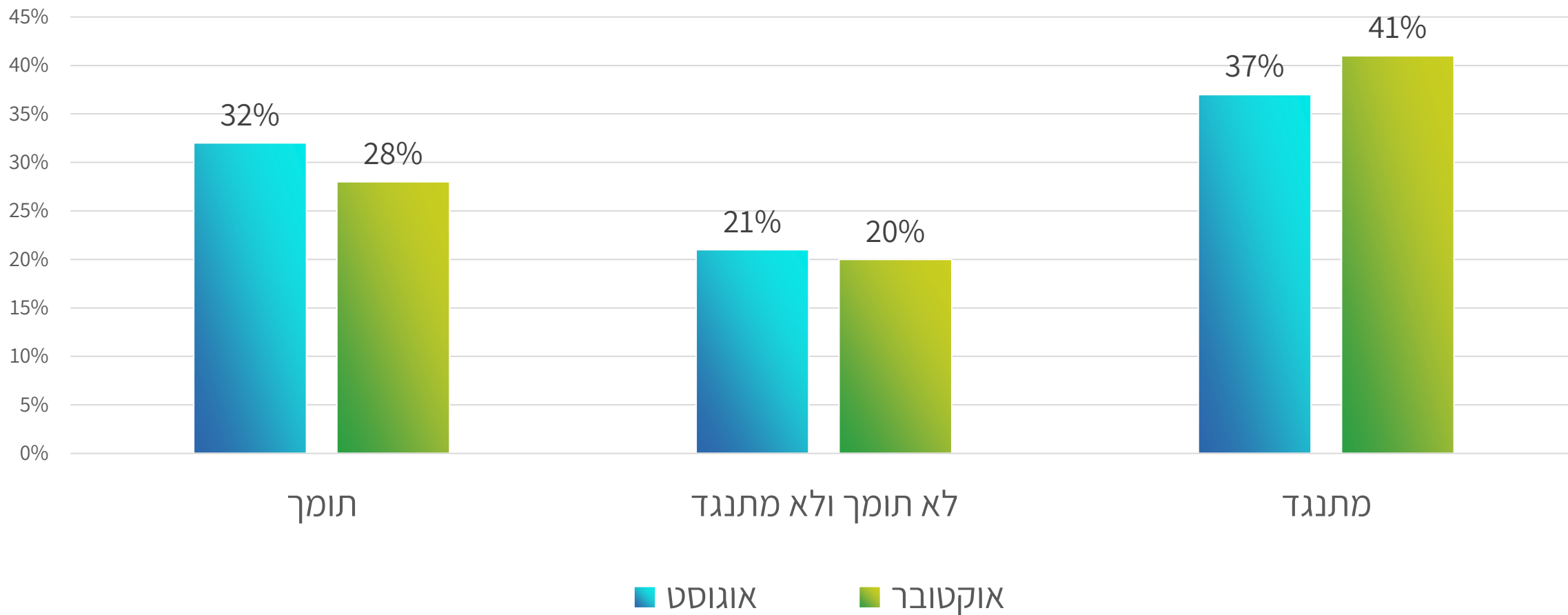
(האם אמורים להתפטר כעת? לפי עמדה פוליטית, אחוז המשיבים בקטגורי יוני וזוויב יוני)

החקיקה המשפטית

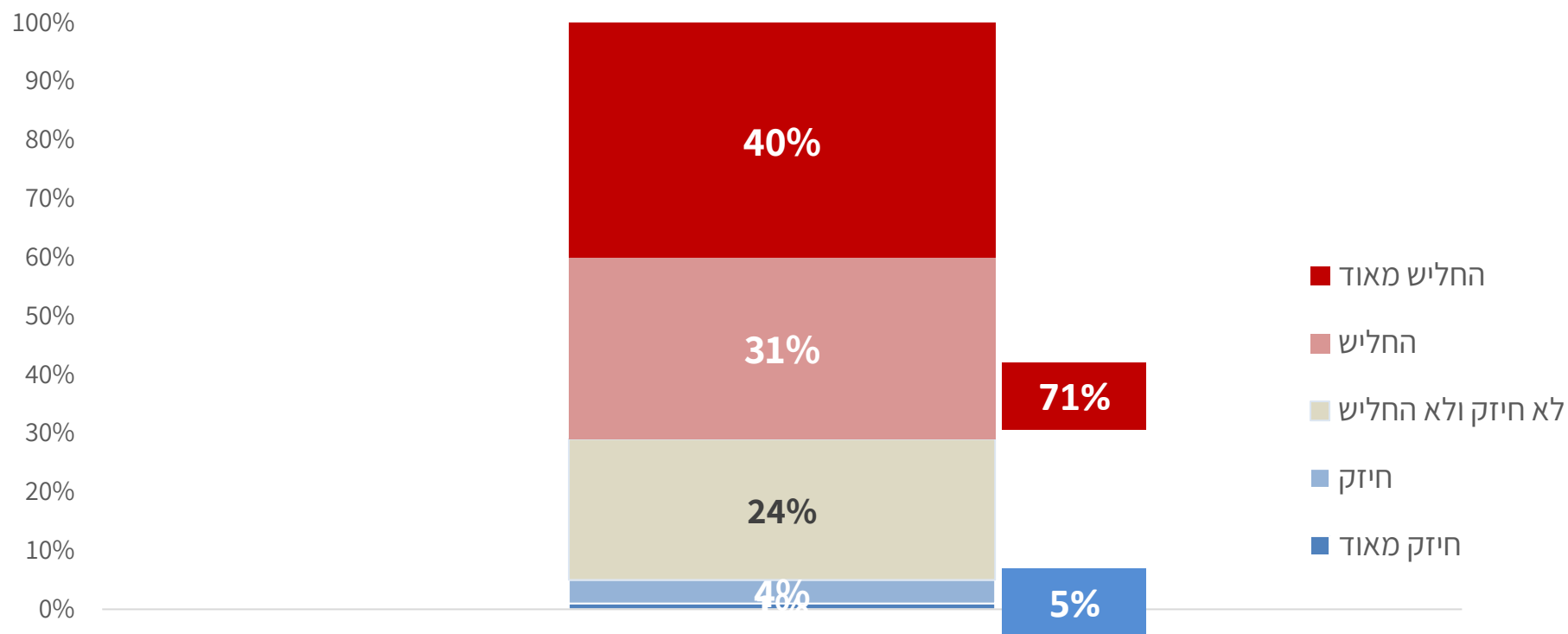
עמדות כלפי החקיקה

(האם תומך בחקיקה המשפטית? אחוזים)

עמדות כלפי החקיקה

(האם לדעתך העיסוק הציבורי והחברתי בחקיקה המשפטית חיזק, החליש או לא השפיע על כושר ההרתעה של ישראל? אחוזים)

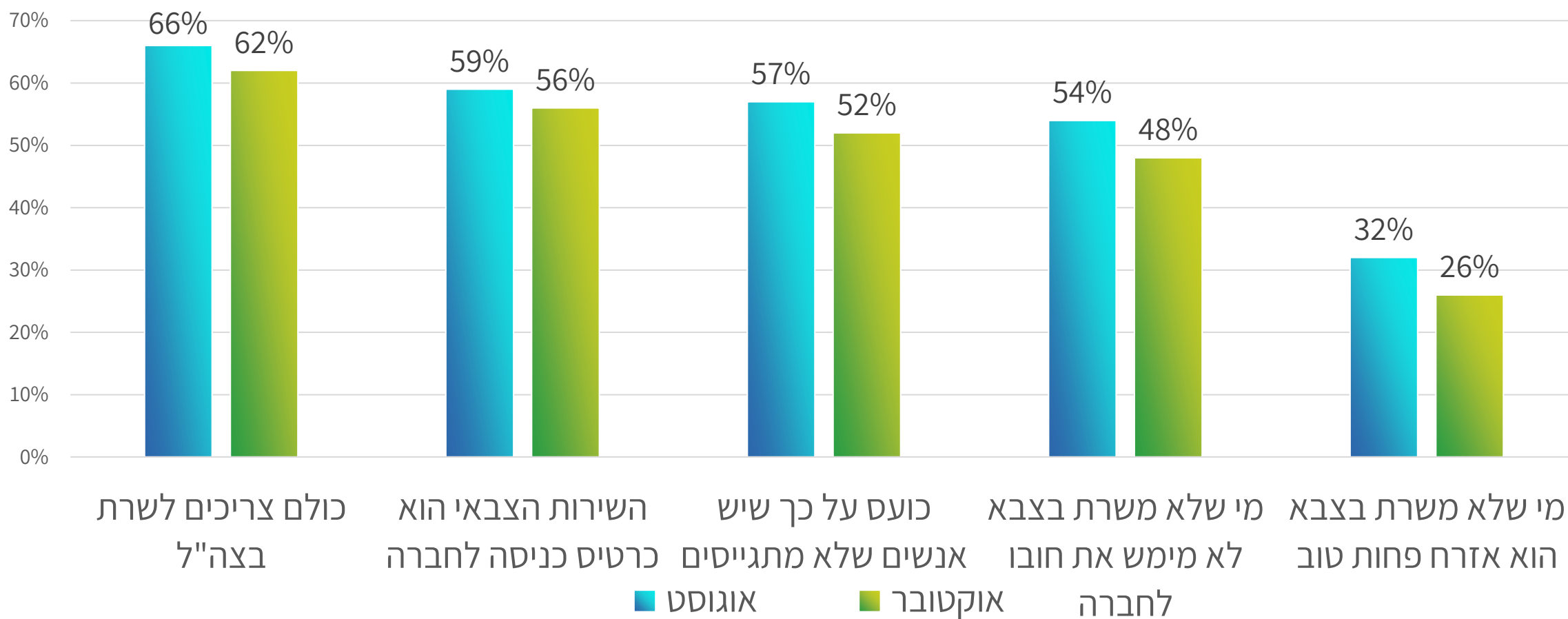

השפעת העיסוק ברפורמה על כושר ההרתעה של ישראל

עמדות כלפי הגיוס לצה"ל

עמדות כלפי השירות בצה"ל

(ערך השירות, אחוז המשיבים בקטגוריות החיוביות)
 יש לציין כי ההבדלים אינם מובהקים

עמדות כלפי השירות בצה"ל

(האתוס הביטחוני אחוז המשיבים בקטגוריות החיוביות)

